

יום ד', ח' בכסלו תשס"ד (03 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **ח' בכסלו**, בשנת תשמ"ז (1986), פרס הנובל לשלום הוענק ל**אלי ויזל**, סופר יהודי-אמריקני, יליד הונגריה, ניצול מחנה אושוויץ; רוב כתביו עוסקים בשואה. [תאריך מרכז ההסברה]

מי האיש הזה?

אלי (אליעזר) ויזל, סופר יהודי, נולד בשנת תרפ"ח (1928) למשפחה חרדית חסידית בסיג'ט, שבטרנסילוניה. גם אחרי שגורש הוא ומשפחתו לאושוויץ ב-1944, דבק ויזל באמונתו בהשם יתברך. לקראת סוף המלחמה, שוחרר ויזל בידי בעלות-הברית ממחנה בוכנוולד. הוא למד בסורבון שבפריז, והיה כתב חוץ של היומון "ידיעות אחרונות". ב-1956 יצא לאור זכרונותיו, "**והעולם שתק**", ובו כאילו תימצת ויזל את התנסותו של אסיר במחנה ריכוז בסגנון ובמבנה ייחודיים, והם היו מקור לשוני לדיון על השואה. הספר תורגם ל-18 שפות. ויזל חיבר עוד 25 רומנים, בעיקר בצרפתית, המחיים תמונות מתולדות היהודים וההופכים אותן לחוויות אנושיות רוטטות.

ספריו וכתביו העוסקת בדיון חושפים את שברירותו של הקיום האנושי, וזכרונותיו המיוסרים השזורים בגוף הסיפור, על כל המסות והמוראות שהיו מנת גורלו, נותנים ביטוי לאבידה הקולקטיבית של דור שלם ששריפה גדולה השמידה חלק גדול ממנו. ויזל ער לסבלותיהם של אחרים, אך הוא הדגיש בלי הרף את ייחודו של סבל היהודים בניסוח ראוי לציון: "**לא כל הקרבנות היו יהודים, אך כל היהודים היו קרבנות**".

ב-1985, בעת שנשיא ארה"ב רונלד רייגן העניק לו את "מדליית הקונגרס", ביקש ויזל מרייגן שלא לבקר בבית-העלמין בביטבורג שבגרמניה המערבית, שבו קבורים 47 אנשי ס"ס. "מקומך, אדוני הנשיא, הוא כאן, עם הקרבנות." הדחף ההוא לעורר בעוז רוח את מצפון החברה, זיכה את ויזל היום ב-1986 בפרס הנובל לשלום. בטקס הענקת הפרס, סיכם יושב-ראש וועדת-הפרס הנורווגית, אָגיל אַרוויק, את המסר של ויזל לבני-אדם: "אל תשכחו, אל תשקעו באדישות עיוורת; הִיו מעורבים באמת ובצדק, בכבוד האדם, בחירות ובכפרה."

בשנים 1980 עד 1986 היה ויזל יו"ר מועצת מזיאון ארה"ב לזכר השואה, ובתפקידו זה הוא קבע ימי זיכרון לאומיים בארה"ב לזכר השואה ותרם הרבה להנהגת לימוד השואה בערים, במחוזות ובמדינות בארה"ב. כתיבתו ופועלו תרמו להצבת זכר השואה במקום בולט במודעות הציבור האמריקני.

[האנציקלופדיה של השואה]

§§§

לקראת חנוכה הבעל"ט – עץ הזית ושמנו...

הזית הוא אחד משבעת המינים בהם נשתבחה ארץ-ישראל: "**כי ה' אלוֹקֵינוּ מֵבִיאָךְ אֶל אֶרֶץ טוֹבָה ... אֶרֶץ חֵיטָה וּשְׁעוֹרָה וְגִפְן וְתַאנָּה וְרִימֹן אֶרֶץ זֵית שֶׁמֶן וְדִבְשׁ**". [דברים ח' 7-8] עץ הזית מאריך ימים, כ-1000 שנים ויותר, ויש לו כושר התחדשות מעולה בהצמיחו נצרים הגדלים מבסיס גזעו. הוא סמל לכוח סבל, שגזעו הנמוך והחזק עוזר לו להתקיים ולעמוד איתן ברוחות חזקות ובתנאי מזג אוויר קשים. אולי בשל כך נבחר הזית כסמל להתחדשות:

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ד', ח' בכסלו תשס"ד (03 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"ותבוא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טָרֵף בפיה ויָדַע נח כי קלו המים מעל הארץ."
[בראשית ח' 11] [עלון 'זמן.מקום'] {ההמשך, בע"ה, מחר}

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל